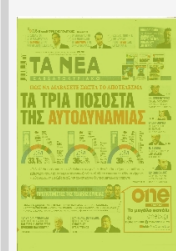
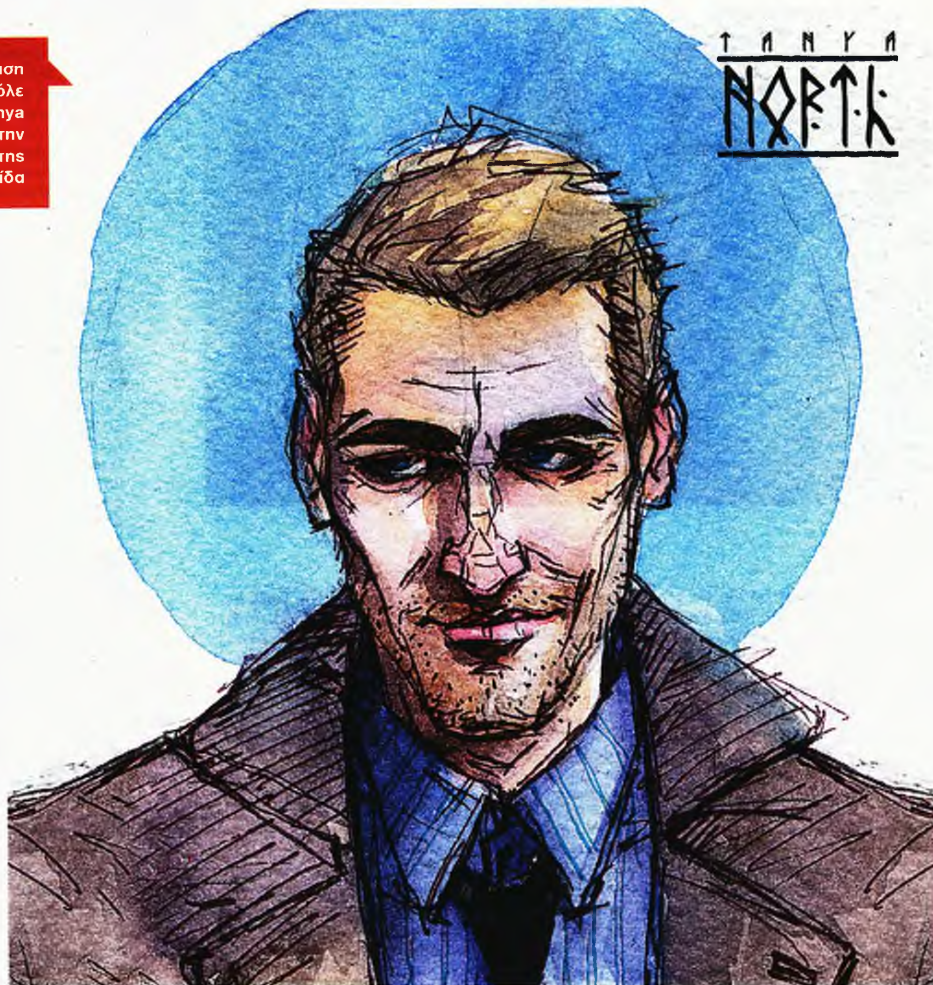

📖 Ο Νέσμπο μετά τον «Μάκβεθ»

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ **Σελ.:** 1,85-86 **Ημερομηνία έκδοσης:** 01-06-2019
Επιφάνεια: 1827.03 cm² **Αρθρογράφος:** **Κυκλοφορία:** 24590
Θέματα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Απεικόνιση του Χάρι Χόλε από την Tanya North στην προσωπική της ιστοσελίδα

Διαβάσαμε πριν από την επίσημη κυκλοφορία του πανευρωπαϊκά (στις 5 Ιουνίου) το «Μαχαίρι», τη δωδέκατη περιπέτεια του νορβηγού συγγραφέα, που βυθίζει τον ήρωά του Χάρι Χόλε στο σκοτάδι της αμφισβήτησης

Ο Νέσμπο μετά τον «Μάκβεθ»

Οι κιλιάδες των θαυμαστών του Jo Nesbo στη χώρα μας μπορούν να κοιμούνται ήσυχοι. Το «Μαχαίρι», το νέο αστυνομικό μυθιστόρημα του μεγάλου νορβηγού αστυνομικού συγγραφέα, θα βρίσκεται σε πέντε ημέρες στα χέρια τους (εκδ. Μεταίχμιο, σε μετάφραση της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη). Και σίγουρα πρόκειται για ένα απολύτως χορταστικό μυθιστόρημα, που θα αφήσει σε μεγάλο βαθμό ικανοποιημένους όχι μόνο τους πιστούς του Nesbo, αλλά παράλληλα θα διευρύνει την αναγνωστική βάση του συγγραφέα.

Ο λόγος είναι ότι ο Nesbo σε αντίθεση με

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΖΑΡΙΑΔΗΣ

πολλούς επιτυχημένους εμπορικά θεράποντες της αστυνομικής λογοτεχνίας, δεν επαναπαύεται σε μια δοκιμασμένη συνταγή, την οποία συνεχίζει να αντιγράφει, έχοντας a priori εξασφαλισμένη την εμπορική επιτυχία. Αντίθετα, ανσυχεί. Πειραματίζεται. Και συνεχώς εξελίσσεται. Θεωρώ κομβικό σημείο

της εξελικτικής πορείας του τον «Μάκβεθ» (Μεταίχμιο, 2018, μφ. Γωγώ Αρβανίτη), εκεί όπου στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου project, ο συγγραφέας δράττεται της ευκαιρίας να ολοκληρώσει ένα έργο που σηματοδοτεί την είσοδό του στη Χώρα της Ωριμότητας και της Υψηλής Ποιότητας. Και μετά έρχεται το «Μαχαίρι»... Όπου επιβεβαιώνει με τον καλύτερο τρόπο τη μετάλλαξη στην εποχή της ωριμότητας και τη συνακόλουθη κατάκτηση μιας κορυφιαίας θέσης στο πάνθεον της σύγχρονης αστυνομικής λογοτεχνίας. Ταυτόχρονα, καταρρίπτει και τις οποιοσδήποτε συγκαλυμμένες ενστάσεις περί «εμπορικότητας» και

μόνο των έργων του, αναγκάζοντας τους επίμονους κριτικούς να αναγνωρίσουν την ποιοτική πλευρά της γραφής του.

Για την υπόθεση του μυθιστορήματος, καλό θα ήταν να αποφύγουμε να δώσουμε πολλά στοιχεία. Να αρκεστούμε στα ελάχιστα. Όταν διαβάσετε το βιβλίο, πιστεύω ότι θα κατανοήσετε τον λόγο γι' αυτή την επιλογή. Βλέπετε, ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του συμπαθούς Νορβηγού είναι ότι τολμά! Και ο νοών νοείτω... Ας πούμε λοιπόν απλάς ότι ο λαοφιλής Χάρι Χόλε έρχεται ξαφνικά

→ ΣΥΝΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

Ο συγγραφέας Τζο Νέσμπο

Ο Νέσμπο μετά τον «Μάκβεθ»

→ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

αντιμέτωπος με ένα τρομακτικό γεγονός, που έχει... ισοπεδωτική επίδραση στην προσωπική του ζωή. Αποδιοργανώνεται. Αποσυντονίζεται. Και εισέρχεται σε ένα ζοφερό κόσμο, όπου τίποτε δεν είναι αυτό που δείχνει. Τα πράγματα αλλάζουν όψη από τη μια στιγμή στην άλλη, λες και βαδίζει νύχτα σε κινούμενη άμμο.

Ο Χόλε βιώνει με τον πλέον οδυνηρό τρόπο το προσωπικό του δράμα. Παλεύει απγνωσμένα με εφιαλτικούς δαίμονες που κατατρύχουν το βασανισμένο μυαλό του κι ακολουθεί μια καθοδική πορεία στην κόλαση, δίκην νομοτέλειας. Στην πορεία της ιστορίας, αντιμετωπίζεται από την αστυνομία ως ύποπτος, περιθωριοποιείται και τελικά απομακρύνεται. Καθώς τα στοιχεία φαίνονται αρχικά αρκούτως επιβαραυντικά, κλείνεται στον κόσμο του κι απομονώνεται. Βυθίζεται σε μια αγωνιώδη μάχη, προσπαθώντας να ανακαλύψει τι έχει συμβεί στην πραγματικότητα. Και το χειρότερο όλων, από κάποιο σημείο κι έπειτα, βυθισμένος στον σκοτεινό του κόσμο, αρχίζει κι ο ίδιος να αμφιβάλλει για

την αθωότητά του. Η ψυχολογία του Χόλε θυμίζει ήρωα του Κάφκα και το περιβάλλον που περιγράφει ο Nesbo προσομοιάζει σε εκείνο του μεγάλου τσέχου δραματουργού.

Οι ύποπτοι

Στην εξέλιξη της πλοκής, η εντατική έρευνα οδηγεί τον Χόλε προς την κατεύθυνση διαφορετικών υπόπτων. Ο κατά συρροήν βιαστής Σβάνι Φίνε, τον γιο του οποίου έχει σκοτώσει ο Χόλε σε προηγούμενη υπόθεση, ο Πέτερ Ρίγκνταλ, ο άνθρωπος στον οποίο ο Χάρι πούλησε το μπαρ Jealousy κι ο Ρούαρ Μπρατ, στρατιωτικός με τραυματική προπρεσεία στις ειδικές δυνάμεις της Νορβηγίας στο Αφγανιστάν, παρευδάνουν περίφανοι στην πασαρέλα των υπόπτων. Ο Nesbo παίζει περίτεχνα το

Βυθισμένος στο σκοτεινό του κόσμο, ο Χάρι Χόλε αρχίζει κι ο ίδιος να αμφιβάλλει για την αθωότητά του

παιχνίδι, φωτίζοντας με τον προβολέα του ενόχου τον ένα μετά τον άλλο. Μεταοπίζει τις ενδείξεις από τον πρώτο στον δεύτερο και μόλις κι αυτές εξασθενούν στρέφει τις υποψίες στον τρίτο. Αλλά φευ... Αυτές οι ενδείξεις ποτέ δεν μεταλλάσσονται σε αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία.

Καθώς η παλιά... φίλη του Χάρι, η Κατρίνε Μπρατ, επικεφαλής τώρα του Τμήματος Ανθρωποκτονιών του Οσλο, είναι αναγκασμένη εκ της θέσης της να κρατήσει αποστάσεις, οι μόνοι που μπορούν να συνδράμουν τον Χόλε, έστω και ανεπίσημα, είναι οι μετρημένοι στα δάχτυλα του ενός χεριού συνάδελφοι φίλοι, που έχει συνεργαστεί στο παρελθόν. Η Κάγια Σούλνες, ερευνητρια που έχει αποχωρήσει από την Αστυνομία κι εργάζεται σε μια ιδιαίτερη υπηρεσία του Ερυθρού Σταυρού, η Αλεξάντρα Στούρτζα, στέλεχος του Τμήματος DNA στην Ιατροδικαστική υπηρεσία και

ο πιστός του φίλος Μπιγιρν Χολμ, διευθυντής της Σήμενσης. Ο τελευταίος, ο πιο έμπιστος φίλος του Χόλε, τυχάνει να είναι και σύζυγος της Μπρατ και πατέρας του παιδιού της. Αυτονόητο; Δεν νομίζω. Πρόκειται για μια μάλλον... μεπερδεμένη κατάσταση.

Ο Χάρι θα συνεχίσει τη μοναχική πορεία του και θα καταλήξει να υποπτεύεται τους πάντες γύρω του, αν και χρειάζεται τη συνδρομή τους στην πορεία της έρευνας. Σύντομα, θα βουλιάξει σ' ένα πέλαγος αμφιβολιών και για ένα χρονικό διάστημα θα αναγκαστεί να... κρύβεται για να παραμείνει ασύλληπτος από τους πρώην συναδέλφους του. Μέχρι να συνειδητοποιήσει τελικά ότι θα πρέπει να ανακαλύψει μόνος του τι έχει συμβεί στην πραγματικότητα.

Μια παράσταση για ένα μοναδικό ήρωα, που θα πρέπει να περάσει τα μαρτύρια του Ταντάλου για να φτάσει στο τέλος. Και μάλιστα, κατά πρωτόγνωρο τρόπο για τον ήρωα, η τελική λύτρωση θα έχει ως παράπλευρη απόβλητα την αμφιλεγόμενη στάση του από ηθικής πλευράς. Ο Χάρι Χόλε αυτή τη φορά διατρέπει όχι ολόκληρη, αλλά οπωσδήποτε ένα μεγάλο μέρος της χρωματικής παλέτας, από τις πιο σκοτεινές μέχρι τις λιγότερο σκοτεινές αποχρώσεις. Είναι πιο ανθρώπινος, πιο θνητός από ποτέ και οπωσδήποτε ο αδιαμφισβήτητος πρωταγωνιστής του έργου.

Jo Nesbo
MAXAIPI

Μτφ. Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη, εκδ. Μεταίχμη, σελ. 688

Τιμή: 19,90 ευρώ

Συγγραφική ωρίμαση

Ο Χάρι Χόλε και ο δορυφόρος

Το πιο χαρακτηριστικό γνώρισμα του συγγραφέα είναι ο καταγιοτικός ρυθμός. Η γρήγορη και συνεχής εναλλαγή γεγονότων και σκηνών, που κόβει την ανάσα και παραπέμπει σε σενάριο σύγχρονης τηλεοπτικής σειράς υψηλής δράσης με τις κατάλληλες υπερεκκρίσεις αδρεναλίνης. Τα πάντα εξελίσσονται με ιλιγγιώδη ταχύτητα και η αληθοφάνεια των λεπτομερειών δεν αποτελεί πρωταρχικής σημασίας παράγοντα. Το μόνο που απασχολεί τον αναγνώστη είναι «π θα συμβεί στην επόμενη σκηνή». What's next...

Στο «Μαχαίρι» τα πράγματα είναι λίγο διαφορετικά. Ο συγγραφέας, που μέχρι τώρα κάλυπτε ασυγκράτητος, αποφασίζει να κρατήσει το χαλινάρι και να ακολουθήσει ένα περισσότερο ελεγχόμενο καλπασμό. Οχι. Το όλο δεν σταματάει. Ούτε προχωράει νοκελικά. Απλώς επιβραδύνει. Αυτή είναι η πρώτη θετική συνέπεια της ωρίμασης της γραφής, καθώς αυτός ο «επιβραδυνόμενος» ρυθμός εναλλαγής αφήνει αρκετό περιθώριο ώστε να περιγραφεί με εντυπωσιακό τρόπο η ψυχολογική πλευρά των χαρακτήρων και ιδιαίτερα του Χόλε. Το πιο δυνατό σημείο του μυθιστορήματος άλλωστε εδράζεται στην ψυχολογική σκιαγράφηση του τελευταίου. Ο Χόλε κυριαρχεί σε κάθε σκηνή, ακόμη και σε αυτές που είναι απών. Τολμώ να πω ότι ο χαρακτήρας είναι σημαντικότερος από την πλοκή καθαυτή. Πριν από την έκδοση του «Μάκπεθ», ένας αθεράπευτος Nesbomaniac και μελετητής του έργου του Νορβηγού (και μέγιστος αθλητικογράφος ονόματι Αντώνης Καρπετόπουλος) είχε πει ότι «ο μεγάλος αγώνας διεξάγεται ανάμεσα στον Nesbo και τον Χάρι Χόλε». Και το μέχρι τότε σκορ «είναι 2-2»! Ανέμενε μάλιστα με μεγάλο ενδιαφέρον την εξέλιξη του αγώνα. Λοιπόν, αγαπητέ Αντώνη, ο Χάρι τελικά νίκησε, σκοράροντας στις καθυστερήσεις! Το μυθιστόρημα της μεγάλης ωριμότητας του Nesbo είναι ένας δορυφόρος, που περιστρέφεται γύρω από τον κεντρικό του ήρωα.

Οι άλλοι ήρωες

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκεντρώνει και το ψυχολογικό προφίλ των άλλων χαρακτήρων. Από τον διαστρεφικό κατά συρροήν βιαστή Σβάνι Φίνε και τον κομάντο Ρούαρ Μπρατ, κλασικό θύμα της Διαταραχής Μετατραυματικού Στρες, μέχρι τον πολύπαθο φίλο του Χόλε, τον Μπιγιρν Χολμ, όλοι οι χαρακτήρες έχουν μελετηθεί και αποτυπωθεί στο κατάλληλο βάθος. Ο συγγραφέας όμως δεν αφήνει καμιά λεπτομέρεια να του ξεφύγει ακόμη και στους λιγότερο σημαντικούς χαρακτήρες. Κάθε πρόσωπο που εμφανίζεται συνοδεύεται από μια περιγραφή, που δίνει τα απαραίτητα βασικά στοιχεία στον αναγνώστη.

Ακόμη μια σαφής ένδειξη της ωριμότητας του τρόπου γραφής είναι ο εμπλουτισμός και η αναβάθμιση του κοινωνικού σχολίου. Σε τέτοιο βαθμό μάλιστα που μπορώ άφοβα να χαρακτηρίσω το «Μαχαίρι» σαν ένα «αστυνομικοκοινωνικό» μυθιστόρημα υψηλής έντασης. Ο Nesbo εδώ σχολιάζει το κοινωνικό περιβάλλον της χώρας του, καλύπτοντας ένα ευρύτατο φάσμα από τον τρόπο ζωής και λειτουργίας των διαφόρων τάξεων της σύγχρονης νορβηγικής κοινωνίας μέχρι την εξωτερική πολιτική της χώρας και τη διαφθορά, θίγοντας π.χ. ακόμη και τα πεπραγμένα της ερηνευτικής αποστολής της Νορβηγίας στο Αφγανιστάν. Εχω την αίσθηση ότι υπάρχουν πολλοί σκανδιναβοί συγγραφείς, που ακολουθούν άλλοι περισσότερο κι άλλοι λιγότερο πειστικά το συγγραφικό στυλ του Nesbo, λόγω της εμπορικής επιτυχίας του. Αν παρομοιάσουμε την προσπάθειά τους με ένα αγώνα αυτοκινήτων φόρμουλας 1, δυστυχώς για τους ανταγωνιστές του ο Nesbo με το «Μαχαίρι» με την ωρίμανση του ύφους του που το χαρακτηρίζει, πατάει γκάζι κι αυξάνει τη διαφορά από τους υπολοίπους κατά τουλάχιστον ένα επιπλέον γύρο.

Βιβλιοδρόμο

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΟΥΑΓΕΡΙΑΗΣ